

ნაცვალსახელი - Pronoun

Pronouns are used to replace nouns, adjectives, or numerical nouns. For example, instead of a noun, "the house is" can be replaced with "it is"; სახლი არის - ის არის; instead of an adjective, "a good house" can be replaced with "such a house"; კარგი სახლი - ასეთი სახლი; and instead of a numerical noun, "ten houses" can be replaced with "that many houses." ათი სახლი - ამდენი სახლი.

Pronouns can be categorized into several general types based on their grammatical functions and forms. Here are some of the main types:

1. Personal pronouns მე (I), შენ (You, sing.), ის / იგი (He, she, it), ჩვენ (We), თქვენ (You, pl.), ისინი (They).

პირის ნაცვალსახელი Personal Pronouns						
Case	I მბ.sing	II მბ.sing	III მბ.sing	I მრ.pl	II მრ.pl	III მრ.pl
Nominative	მე	შენ	ის / იგი	ჩვენ	თქვენ	ისინი
Ergative	მე	შენ	მან	ჩვენ	თქვენ	მათ
Dative	მე	შენ	მას	ჩვენ	თქვენ	მათ
Genitive	ჩემ- (ჩემთვის, ჩემგან....)	შენ- (შენთვის, შენგან...)	მის- (მისთვის, მისგან...)	ჩვენ- (ჩვენთვის, ჩვენგან....)	თქვენ- (თქვენთვის, თქვენგან....)	მათ- (მათთვის, მათგან....)
Instrumental	---	---	მით	---	---	---
Adverbial	---	---	---	---	---	---
Vocative		შენ, შე			თქვენ, თქვე	

2. Demonstrative pronouns ეს, ესენი (This; These), ეგ, ეგენი (This/That – (close to the second person), ის, ისინი (That; Those). Demonstrative pronouns are typically used with nouns: ეს წიგნი, this book, that notebook ეგ რვეული, that man ის კაცი.

ჩვენებითი ნაცვალსახელი Demonstrative Pronoun						
Case	I მბ.sing	II მბ.sing	III მბ.sing	I მრ.pl	II მრ.pl	III მრ. pl
Nominative	ეს	ეგ	ის / იგი	ესენი	ეგენი	ისინი
Ergative	ამან	მაგან	(ი)მან	ამათ	მაგათ	მათ
Dative	ამას	მაგას	(ი)მას	ამათ	მაგათ	მათ
Genitive	ამის	მაგის	(ი)მის	ამათ	მაგათ	მათ
Instrumental	ამით	მაგით	(ი)მით	---	მაგათ	მათ
Adverbial	ამად	მაგად	(ი)მად	---	---	---
Vocative	---	---	---	---	---	---

Demonstrative pronoun combined with nouns ჩვენებითი ნაცვალსახელი + არსებითი სახელი						
Case	I მზ.sing	II მზ.sing	III მზ.sing	I მრ.pl	II მრ.pl	III მრ.pl
Nominative	ეს კაცი This man	ეგ კაცი That man	ის კაცი That man	ეს კაცები These men	ეგ კაცი-ი Those men	ის კაცები Those men
Ergative	ამ კაცმა	მაგ კაცმა	იმ კაცმა	ამ კაცებმა	მაგ კაცებმა	იმ კაცებმა
Dative	ამ კაცს	მაგ კაცს	იმ კაცს	ამ კაცებს	მაგ კაცებს	იმ კაცებს
Genitive	ამ კაცის	მაგ კაცის	იმ კაცის	ამ კაცების	მაგ კაცების	იმ კაცების
Instrumental	ამ კაცით	მაგ კაცით	იმ კაცით	ამ კაცებით	მაგ კაცებით	იმ კაცებით
Adverbial	ამ კაცად	მაგ კაცად	იმ კაცად	ამ კაცებად	მაგ კაცებად	იმ კაცებად
Vocative	---	---	---	---	---	---

In Georgian, other demonstrative pronouns follow the same pattern: ქართულში სხვა ჩვენებით ნაცვალსახელებიც ამავე სისტემას მიჰყვება:

Category	Close to the first person	Close to the second person	Far from both persons
Demonstration, pointing to	ეს - This	ეგ - That	ის /იგი - That (Over There)
quantity	ამდენი - so much, many	მაგდენი - so much, many	იმდენი - so much, many
characteristic	ამისთანა - such a one	მაგისთანა - such a one	იმისთანა - such a one
Type	ამნაირი - this kind of	მაგნაირი - that kind of	იმნაირი - that kind of
Size	ამხელა - so big a one	მაგხელა - so big a one	იმხელა - so big a one
quality	ასეთი - such a one	ეგეთი - such a one	ისეთი - such a one
Place. Location.	აქაური - one from here	მანდაური - one from there	იქაური - one from over there

3. Possessive pronouns - კუთვნილებითი ნაცვალსახელები - ჩემი (My, mine), შენი (Yours, sing.), მისი (His, hers, its), ჩვენი (Ours), თქვენი (Yours, pl.), მათი (Theirs).

Possessive pronouns are typically used in combination with nouns. კუთვნილებითი ნაცვალსახელი ძირითადად გამოიყენება არსებით სახელთან ერთად.

კუთვნილებითი ნაცვალსახელი Possessive Pronoun						
Case	I მბ.sing	II მბ.sing	III მბ.sing	I მრ.pl	II მრ.pl	III მრ.pl
Nominative	ჩემი my	შენი your	მისი his/her	ჩვენი our	თქვენი your	მათი their
Ergative	ჩემმა	შენმა	მისმა	ჩვენმა	თქვენმა	მათმა
Dative	ჩემს	შენს	მისს	ჩვენს	თქვენს	მათს
Genitive	ჩემის	შენის	მისის	ჩვენის	თქვენის	მათის
Instrumental	ჩემით	შენით	მისით	ჩვენი	თქვენი	მათით
Adverbial	ჩემად	შენად	მისად	ჩვენად	თქვენად	მათად
Vocative	ჩემო	---	---	ჩვენო	---	---

A combination of a possessive pronoun and noun

კუთვნილებითი ნაცვალსახელი + არსებითი სახელი possessive pronouns combined with nouns						
Case	I მბ. sing	II მბ. sing	III მბ.sing	I მრ.pl	II მრ.pl	III მრ.pl
Nominative	ჩემი ძმა my brother	შენი ძმა your brother	მისი ძმა his/her brother	ჩვენი ძმა our brother	თქვენი ძმა your brother	მათი ძმა their brother
Ergative	ჩემმა ძმამ	შენმა ძმამ	მისმა ძმამ	ჩვენმა ძმამ	თქვენმა ძმამ	მათმა ძმამ
Dative	ჩემს ძმას	შენს ძმას	მის ძმას	ჩვენს ძმას	თქვენს ძმას	მათ ძმას
Genitive	ჩემი ძმის	შენი ძმის	მისი ძმის	ჩვენი ძმის	თქვენი ძმის	მათი ძმის
Instrumental	ჩემი ძმით	შენი ძმით	მისი ძმით	ჩვენი ძმით	თქვენი ძმით	მათი ძმით
Adverbial	ჩემ ძმად	შენ ძმად	მის ძმად	ჩვენ ძმად	თქვენ ძმად	მათ ძმად
Vocative	ჩემო ძმაო	---	---	ჩვენო ძმაო	---	---

4. კითხვითი ნაცვალსახელები: Interrogative pronouns:

Category	Possessive pronoun
სულიერი	ვინ? ვის? Who?
უსულო	რა? What?
რაოდენობა	რამდენი? How much? Home many?
თვისება	როგორი? რანაირი? Of what kind?
რიგი	რომელი? Which?
დრო	როდინდელი? Of what time?
ადგილი	სადაური? Of what place?

5. კითხვით-კუთვნილებითი ნაცვალსახელები: - Interrogative pronouns relating to possession:

ვისი?	Whose? (სულიერი)
რისი? რისა?	Whose? (უსული)

6. მიმართებითი ნაცვალსახელები: - Relative pronouns: interrogative pronoun+ „-ც“ particle

ვინც (<ვინ + ც)	who
რაც (<რა + ც)	that
რომელიც (<რომელი + ც)	which; That
როგორიც (<როგორი + ც)	such as
რანაირიც (<რანაირი + ც)	
რამდენიც (<რამდენი + ც)	as many; As much
სადაურიც (<სადაური + ც)	wherever
როდინდელიც (<როდინდელი + ც)	of whatever time

7. განსაზღვრებითი ნაცვალსახელები: - Attributive pronouns:

თავად თვით თვითონ	Self Myself, yourself, himself...	მე თავად, შენ თავად, ის თავად...I myself, you yourself, he himself... მე თვით, შენ თვით, ის თვით... I myself, you yourself, he himself... მე თვითონ, შენ თვითონ, ის თვითონ... I myself, you yourself, he himself...
თითოეული	Every, each	თითოეული ჩვენგანი each of us
ყველა, ყოველი	All; every	ყველა; ყოველი ჩვენგანი...every one of us
სხვა	Other, another	

8. განუსაზღვრელობითი ნაცვალსახელები: - Indefinite pronouns are formed by adding “-მე” “-ღაც” particles to interrogative pronouns:

ვინმე; ვიღაც / ვიღაცა	Somebody
რამე / რაიმე; რაღაც/რაღაცა	Something
რომელიმე; რომელიღაცა	Some
რამდენიმე; რამდენიღაცა	Several; A certain amount
ზოგი	some

9. ურთიერთობითი ნაცვალსახელები: Reciprocal pronouns:

ერთმანეთი, ერთურთი	Each other
ერთიმეორე	One another

10. უარყოფითი ნაცვალსახელები: Negative pronouns:

არავინ - ვერავინ - ნურავინ	Nobody
არაფერი - ვერაფერი - ნურაფერი	Nothing
არცერთი - ვერცერთი - ნურცერთი	Not one
არავითარი - ვერავითარი - ნურავითარი	No kind of

Some pronouns are inflected in cases similar to nouns of the same type of base:

Case	ვინმე - somebody	არაფერი - nothing	რაღაცა - something	როგორი - what kind of	რამდენი - how many	რომელი - which
Nominative	ვინმე	არაფერ-ი	რაღაცა	როგორ-ი	რამდენ-ი	რომელ-ი
Ergative	ვინმე-მ	არაფერ-მა	რაღაცა-მ	როგორ-მა	რამდენ-მა	რომელ-მა
Dative	ვინმე-ს	არაფერ-ს	რაღაცა-ს	როგორ-ს	რამდენ-ს	რომელ-ს
Genitive	ვინმე-სი	არაფერ-ის	რაღაც-ის	როგორ-ის	რამდენ-ის	რომელ-ის
Instrumental	ვინმე-თი	არაფერ-ით	რაღაც-ით	როგორ-ით	რამდენ-ით	რომელ-ით
Adverbial	ვინმე-დ	არაფერ-ად	რაღაცა-დ	როგორ-ად	რამდენ-ად	რომელ-ად
Vocative	---	---	---	---	---	---

Case	რა What	რამე Something/Anything	ყველა Everyone	სხვა Other	ერთმანეთი Each other	რამდენიმე Several
Nominative	რა	რამე	ყველა	სხვა	ერთმანეთ-ი	რამდენიმე
Ergative	რა-მ	რამე-მ	ყველა-მ	სხვა-მ	ერთმანეთ-მა	რამდენიმე-მ
Dative	რა-ს	რამე-ს	ყველა-ს	სხვა-ს	ერთმანეთ-ს	რამდენიმე-ს
Genitive	რ-ის(ი)	რამ-ის	ყველა-ს(ი)	სხვ-ის(ი)	ერთმანეთ-ის	რამდენიმე-სი
Instrumental	რ-ით(ი)	რამ-ით	ყველა-თ(ი)	სხვ-ით	ერთმანეთ-ით	რამდენიმე-თი
Adverbial	რა-დ	რამე-დ	ყველა-დ	სხვა-დ	ერთმანეთ-ად	რამდენიმე-დ
Vocative	---	---	---	---	---	---